

UČENÍCI A MODLITBA

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ: *Dan 9,3.4.8–10.18.19; Mat 6,9–13; 26,36.39; Ján 6,20.21; 1Tim 2,1–4*

ZÁKLADNÝ VERŠ

Neprosím však len za nich, ale aj za tých, ktorí skrze ich slovo uveria vo mňa; aby všetci boli jedno, ako ty, Otče, si vo mne a ja v tebe, aby aj oni boli v nás, aby svet veril, že si ma ty poslal. (Ján 17,20,21)

Keď iným slúžime, zapájame sa do misijných aktivít a snažíme sa získať nových učeníkov pre Pána, v prvom rade sa musíme modliť za tých, s ktorými sa chceme stretnúť. Pre kresťana a učeníka je modlitba jednou z najdôležitejších aktivít. Vďaka vrúcnej a vytrvalej modlitbe môžu našu snahu získavať učeníkov sprevádzať zázraky.

„Boží pracovníci musia poznať Božie zaslúbenia. Potom budú môcť Pánovi povedať, že slúbil: ‚Proste a dostanete.‘ Môžu ho prosiť: ‚Pomôž mi viesť tohto človeka tak, aby spoznal Ježiša Krista.‘ Modlite sa za ľudí, s ktorými pracujete. Povedzte o nich aj zborovému spoločenstvu, aby sa aj ďalší veriaci prihovárali za nich. Modlite sa za mnohých ďalších. Každý deň hľadajte múdrosť a vedenie od Boha. Všetko mu predkladajte v úprimnej a vrúcnej modlitbe.“ (MM 244.245)

PRÍHOVORNÁ MODLITBA

Potom som sa obrátil tvárou k Pánu Bohu, aby som v modlitbe vrúcne prosil o zmilovanie. Pritom som sa postil vo vrecovine a v popole. Modlil som sa k Hospodinovi, svojmu Bohu, a vyznával som: Ó Pane, veľký a mocný Boh, ktorý verne zachovávaš zmluvu s tými, čo ťa milujú a dodržiavajú tvoje prikázania. Hospodin, hanba nám, našim kráľom, našim kniežatám a našim otcom, lebo sme zhrešili proti tebe. U Pána, nášho Boha, je milosrdenstvo a odpustenie. Protivili sme sa mu a neposlúchali sme hlas Hospodina, nášho Boha, aby sme kráčali podľa zákonov, ktoré nám predložil prostredníctvom svojich služobníkov prorokov. Bože môj, nakloň svoje ucho a počúvaj. Otvor svoje oči a pozri na naše zničené mesto, ktoré nesie tvoje meno. Svoje prosby ti nepredkladáme pre svoju spravodlivosť, ale pre tvoje veľké milosrdenstvo. Pane, počúvaj! Pane, odpusť! Pane, vypočuj a konaj! Nemeškaj, kvôli sebe samému, Bože môj, lebo tvoje mesto a tvoj ľud nesú tvoje meno. (Dan 9,3.4.8–10.18.19)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Pri modlitbe ľudia často zaujímajú egocentrický postoj. Predkladajú Bohu zoznam svojich prianí a dúfajú, že Boh splní ich túžby. Písmo nás vyzýva, aby sme svoje žiadosti predkladali Bohu. Žiaľ, naše pohnútky nie sú vždy čisté. Ľudské srdce je zvrátené, zlé a zradné. Naše modlitby sú poznačené hriechnosťou, ktorou je naplnené naše vnútro.

Príhovorné modlitby sa zameriavajú na potreby iných ľudí, čím znižujú pravdepodobnosť sebeckej motivácie. Príhovorné modlitby predstavujú najvyšší prejav duchovnosti. Nie sú ovplyvnené túžbou po osobnom uspokojení. Sú prejavom nezištnosti, súcitu a vrúcnej túžby po spasení iných.

Čo trápilo Daniela v modlitbe, ktorá je zaznamenaná v Dan 9,2–19? Akú úlohu plní v modlitbe vyznanie? Čo motivovalo Daniela k vysloveniu tejto modlitby? Prorok Daniel prosí Boha, aby vyslobodil židovský národ, ktorý je vo vyhnanstve. Na srdci mu leží povest' samotného Boha – Hospodina. Jeho prosbe predchádza vyznanie. Daniel sa stotožňuje s neposlušnými. Nepovažuje sa za nevinného. Berie na seba zodpovednosť. Túži po obnove, ktorá bude prospešná aj iným.

APLIKÁCIA

- Zamysli sa nad svojím modlitebným životom. Za koho a za čo sa modlíš? Myslíš len na seba, alebo aj na iných? Ako sa môžeš naučiť byť vo svojom modlitebnom živote menej sebecký?

ČAS NA MODLITBU

Vtedy Ježiš prišiel s nimi na miesto, ktoré sa volá Getsemani, a povedal učeníkom: Sadnite si, kým odidem tamto a pomodlím sa. (Mat 26,36)

Prostredníctvom modlitby môžu hriešne bytosti priamo komunikovať s Bohom, Stvoriteľom vesmíru. Keď Kristus ako Boh vzal na seba ľudské telo, prijal s ním aj ľudské obmedzenia. Modlitbu ako spojenie so svojim Nebeským Otcom považoval za nevyhnutnú. Aj keď pred Otcom nestál v rovnakej pozícii ako my, mal potrebu modliť sa.

Čím sa vyznačoval Ježišov osobný modlitebný život? Aké poučenie si z neho môžeme vziať? Ako často, kde a kedy sa modlil? Mat 14,22.23; 26,36; Mar 1,35–37 a Luk 5,15.16; 6,12.13

Učeníci poznali Ježišov modlitebný život. Modlil sa ráno, večer, po kázaní i pred kázaním. Modlil sa, kedykoľvek a kdekoľvek to bolo možné. Modlil sa tam, kde mal pokoj – v záhradách, na horách, na osamelých miestach. Aj keď nebol fyzicky v prítomnosti Otca, v modlitbe sa s ním zjednotil v duchu. Kristus čerpal duchovnú miazgu prúdiacu z duchovnej tepny – modlitby. Dnes sme oslabení hriešnymi sklonmi. Svetské starosti nás tlačia k zemi. Frustrujú nás vlastné zlyhania. Ako Ježišovi učeníci potrebujeme nasledovať Kristov príklad modlitebného života.

„Modlitba je otvorením srdca Bohu ako priateľovi. Modlitba nemá poučať Boha o tom, akí sme, ale pripraviť nás na jeho prijatie. Modlitba neprivádza Boha k nám, ale nás vedie k nemu.“ (SC 93; CK 62)

- **Ako rozumieš zaslúbeniam o modlitbe, ktoré sú zaznamenané u Mar 11,22–26; Luk 11,13 a Ján 14,12–14? O čom tu Ježiš hovorí? Zažil si niekedy niečo podobné? Si pripravený zmieriť sa s tým, že to, za čo si sa modlil, Boh nevypočul podľa tvojho prania?**

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

APLIKÁCIA

ODVAHA A POKORA PRI MODLITBE

Vy sa teda modlite takto: Otče náš, ktorý si na nebesiach, posväť sa meno tvoje, príď kráľovstvo tvoje, buď vôľa tvoja ako v nebi, tak i na zemi. Chlieb náš každodenný daj nám dnes a odpusť nám naše viny, ako i my odpúšťame svojim vinníkom. A neuved' nás do pokušenia, ale zbav nás zlého. (Mat 6,9–13)

Trochu poodišiel, padol na tvár a modlil sa: Otče môj, ak je možné, nech ma minie tento kalich. No nie ako ja chcem, ale ako ty. (Mat 26,39)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Modlitba spája smrteľných ľudí s ich nesmrteľným Stvoriteľom. Modlitba je duchovné puto. V spojení s nebeským Otcem veriaci prekonávajú svoju pozemskú prirodzenosť a hriešne sklony. Satan sa snaží oklamať ich aj v tejto oblasti. Chce, aby sa modlitba stala egocentrickým monológom, čím by stratila svoju moc. Alebo kresťan začne robiť ústupky a jeho svedectvo nebude mať silu.

Podľa textov Mat 6,7.8; 7,7–11 a 18,19.20 úprimný kresťan verí, že Boh stojí za svojimi sľubmi. Jeho autorita je neobmedzená. Boží ľud pristupuje k Bohu s dôverou, že urobí to, čo je pre nás najlepšie, aj keď to možno hneď nepochopíme. Viera nie je len dôvera v to, čo vidíme. Pravá viera je spoliehanie sa na Boha, aj keď nevidíme očakávané výsledky svojich modlitieb. (Žid 11,1–7) Nepochybujme o tom, že ak budeme slúžiť Hospodinovi a chodiť vo viere, budeme Bohu dôverovať aj vtedy, keď nevypočuje naše modlitby podľa našich predstáv.

Texty Mat 6,9–15 a 26,39 ukazujú, že správanie veriaceho by sa malo vyznačovať odvahou a pokorou. Máme privilégium predstúpiť pred Boha a osloviť ho. Z Getsemani nám však Kristus odkazuje, že pred Bohom je potrebná pokora: „Nie ako ja chcem, ale ako ty.“ Pokora sa vyznačuje nielen úplným odovzdaním, ale aj ochotou odpúšťať. Boh nám odpustil veľmi veľa. Aj my máme odpúšťať iným.

APLIKÁCIA

- **Možno sa na niekoho hneváš a je pre teba veľmi ťažké odpustiť mu. Odovzdaj to Bohu v modlitbe. Modli sa za seba, aby si sa naučil odpúšťať. Modli sa aj za toho druhého. Čo si myslíš, že sa po nejakom čase stane?**

SÚCIT, PRÍHOVORNÁ MODLITBA A UČENÍCTVO

On im však povedal: Ja som to, nebojte sa! Chceli ho vziať na loď, ale loď čoskoro pristála pri brehu, ku ktorému sa plavili. (Ján 6,20.21)

Kristov život a pôsobenie na tejto zemi svedčia o jeho súcite s človekom a túžbe zmiernovať ľudské utrpenie. U Jána 17,6–26 je zaznamenaná Ježišova príhovorná modlitba za jeho nasledovníkov. Ako súvisí súcit a príhovorná modlitba s učeníctvom?

Ježiš sa príhovárал za svojich učeníkov, ktorých dobre poznal. Žil s nimi, navštevoval ich rodiny, rozumel im a chcel len ich dobro. Tento princíp platí aj pre učeníkov v 21. storočí. Aby sme mohli zachraňovať stratených, potrebujeme ich poznať. To znamená, že im musíme venovať svoj čas. Na tento cieľ potrebujeme zamerať svoje priority. Zarábanie peňazí, snaha dosiahnuť uznanie a moc, získavanie zážitkov alebo vecí by malo byť podriadené záchrane stratených ľudí vo svete. Pretože sme zavalení každodennými starosťami o život, z dohľadu nám uniká tento dôležitý bod.

Ježiš žil pre svojich učeníkov. Navštevoval ich domovy. Zoznamoval sa s ich príbuznými. Voľný čas trávil v ich spoločnosti a spolupracoval s nimi. Jeho pozornosti neuniklo nič, čo malo význam pre ich život. Hľadať dnes nových učeníkov neznamená len rozdávať letáky alebo vedieť dokonale biblicky argumentovať. Je to oveľa viac. Efektívnym učeníctvom je príhovorná modlitba. Musíme sa modliť za ľudí s porozumením, vo vedomí Božích zaslúbení a s ozajstnou túžbou zmierniť ich úzkosť a pomôcť im v núdzi.

Nasledujúci známy výrok je skutočne pravdivý: Ľudí až tak nezaujímá, čo viete a čo rozprávate. Oveľa dôležitejšie je, či vám na nich naozaj záleží.

- **Zaujímáš sa o ľudí, s ktorými sa stretávaš? Počuli už dobrú správu o tom, čo Boh urobil pre človeka? Ako sa to konkrétne prejaví? Zamysli sa nad svojím životom. Čo môžeš urobiť pre iných? Ako účinnejšie oslovovať stratených ľudí vo svete?**

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

APLIKÁCIA

PRÍHOVORNÉ MODLITBY V RANEJ CIRKVI

Predovšetkým teda žiadam, aby sa konali prosby, modlitby, príhovorné modlitby, vďaka za všetkých ľudí, za kráľov a za všetkých, ktorí majú moc, aby sme mohli žiť nerušene a pokojne vo všetkej pobožnosti a dôstojnosti. Toto je dobré a príjemné nášmu Spasiteľovi, Bohu, ktorý chce, aby všetci ľudia boli spasení a spoznali pravdu. (1Tim 2,1–4)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Kristovi prví učeníci napodobňovali modlitebný život svojho Pána. Modlili sa za svoje každodenné potreby a za osobné duchovné vedenie. Významnou súčasťou ich učeníctva boli aj príhovorné modlitby.

Akú úlohu plnila podľa textov Sk 1,13.14; 1Tim 2,1–4; Jak 5,13–16; 1Ján 5,16; Júda 20.22 a 1Pet 4,7 modlitba v ranej cirkvi? V ktorých situáciách sa kresťania modlili? Čo sa môžeme naučiť z ich príkladu?

Modlitba bola kotvou ranej cirkvi. Vždy, keď Pavol odchádzal na misijnú cestu, prostredníctvom modlitby dostal poverenie. (Sk 13,3; 14,23) Aj lúčenie sprevádzala modlitba. (Sk 20,36; 21,5) Modlitby prvých kresťanov mali často podobu príhovornej modlitby. Veriaci sa modlili za predstaviteľov vlády, spoluveriacich, aj za tých, ktorým zvestovali posolstvo. Keď Štefan zomieral, prihováral sa za svojich vrahov. Nedá sa prehliadnuť, aký význam mala modlitba pre prvých kresťanov. Príhovorné modlitby sú „dobré a príjemné nášmu Spasiteľovi, Bohu, ktorý chce, aby všetci ľudia boli spasení a spoznali pravdu“ (1Tim 2,3.4). Vďaka modlitbe, učeniu apoštolov, vrúcnyim kázaniam plným Ducha, zázrakom a milujúcemu spoločenstvu raná cirkev rýchlo rástla. Napriek intenzívnemu prenasledovaniu sa kresťanstvo rozšírilo po celom vtedajšom svete. Tisícky ľudí prijali evanjelium. Ich zmenené životy svietili ako živé svetlá.

APLIKÁCIA

- Ako často sa v modlitbách prihováraš za iných? Alebo inak: Koľko času by sme mali stráviť na príhovorných modlitbách?

PODNETY NA ZAMYSLENIE

„Kto sa len modlí a nič nerobí, ten sa čoskoro prestane aj modliť; jeho modlitby sú len obyčajnou formalitou. Keď sa ľudia odvracajú od spoločenského života, keď odchádzajú zo sféry kresťanskej služby, keď prestávajú niesť kríž a úprimne pracovať pre Pána, ktorý zo všetkých síl pracoval pre nich, strácajú dôvod modliť sa aj podnet viesť zbožný, posvätený život. Ich modlitby sú len úzko osobné a sebecké. Nevedia sa modliť za potreby ľudstva, ani za budovanie Kristovho kráľovstva, ani za zmocnenie k službe.“ (CK 68; SC 101)

NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

1. Môže nedostatok príhovorných modlitieb brániť v raste cirkvi? A naopak, môže aktívny modlitebný život, ktorého súčasťou sú príhovorné modlitby, povzbudzovať k hľadaniu učeníkov? Čo je kľúčom efektívnej príhovornej modlitby? Ako zistiť, za čo sa máme modliť?
2. Čo máme robiť pre tých, za ktorých sa modlíme v súkromí svojho domova? Ako môžeme budovať vzťahy so susedmi, s príbuznými a kolegami, za ktorých sa modlíme? Prečo by mali byť súkromné modlitby za ostatných vždy spojené so snahou o dobré vzťahy s tými, za ktorých prosíme?
3. Čo môžu kresťania v 21. storočí urobiť pre to, aby mohli prežívať dynamický modlitebný život? Existuje vzťah medzi úspešným učeníctvom a stretávaním sa s Bohom na modlitbách? Môže modlitba zmeniť tých, za ktorých sa modlíme, bez toho, aby najprv zmenila nás? Ako môže túžba po spasení stratených ľudí zmeniť obsah modlitieb? Ako ovplyvňuje osobný duchovný život človeka jeho schopnosť oslovovať ďalších učeníkov a odovzdávať im svedectvo pravdy?
4. Čo konkrétne môžeme robiť, aby sme nadviazali kontakty s tými, ktorí ešte neprijali Krista? Čo môžeme urobiť pre to, aby sme poznali špeciálne potreby ľudí, za ktorých sa modlíme?